

Barnbokslut 2021 – Nulägesanalys till årsrapport 2021

Göteborg & Co AB
2021

Innehållsförteckning

1	Barnbokslut 2021 - sammanfattning	4
1.1	Verksamhetens påverkan på barn och bolagets användning av barnkonventionen	5
1.2	Artikel 2 - På vilket sätt används kunskap om barn, samt statistik och andra kvalitativa data systematiskt i analyser, beslut och upp-följning för att säkra icke-diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna?	6
1.3	Artikel 3 - På vilket sätt redovisas och analyseras konsekvenser och effekter av beslut som påverkar olika barn direkt eller indirekt?.....	7
1.4	Artikel 6 - På vilket sätt medverkar styrelsen direkt/indirekt till att stödja alla barn i att kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar?	8
1.5	Artikel 6 - Finns det strukturer för intern/ extern samverkan så att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda?	9
1.6	Artikel 12 - Vilka arbetssätt och rutiner finns för att inhämta barns åsikter inför strategiska beslut som rör barn?	9
1.7	Vilka övriga artiklar har ni identifierat som är tillämpliga på just er verksamhet och hur ser arbetet ut utifrån de artiklarna idag?.....	10

Bakgrund

Kommunfullmäktige uppdrog 2020-06-16, § 20 till kommunstyrelsen att ta fram en stadenövergripande barnrättsplan, samt till samtliga nämnder och styrelser att årligen upprätta ett barnbokslut. En inriktning för plan och barnbokslut antogs av kommunstyrelsen 2021-01-27, § 72.

Ett barnbokslut ska fungera som ett underlag för att skapa en bättre situation för barnen i Göteborg, samt vara ett stöd för förvaltningar och bolag i arbetet med att tillgodose barn och ungdomars rättigheter utifrån barnkonventionen. Barnbokslutet är en sammanställning av en verksamhets resultat som berör barn och innebär att varje förvaltning/bolag i samband med årligt bokslut gör en särskild utvärdering av hur fattade beslut påverkat barns och ungas villkor i området eller i en verksamhet. Ett barnbokslut ska kunna ge ett stöd i vad som behöver prioriteras inför nästkommande års verksamhets- och affärsplan.

Barns rättigheter är mänskliga rättigheter. De gäller alla barn, utan åtskillnad. Barns rättigheter är individuella rättigheter, det innebär att stadens verksamheter behöver ha kunskap om rättigheterna och ta hänsyn till barns olika förutsättningar. Att arbeta barnrättsligt innebär att utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter tillgodose det enskilda barnets rättigheter inom det som är stadens uppdrag. Staden ska efterfråga barnets delaktighet samt utgå från barnets bästa.

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989 och ratificerades av Sverige 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Stadsledningskontoret genomförde 2019 en kartläggning som visade att det finns flera exempel på förvaltningar och bolag som bedriver ett kontinuerligt, aktivt och strategiskt arbete vad gäller barnrätt. Samtidigt framkom att en del förvaltningar och bolag inte bedömde sig vara berörda av barnkonventionen, vilket innebär att staden inom vissa områden står utan beredskap och kompetens i det barnrättsliga arbetet.

Barnbokslutet 2021 utgår ifrån barnkonventionens artiklar. I de kommande barnboksluten från och med 2022 kommer artiklarna fortsätta att utgöra grunden för barnbokslutet, men behöver också kopplas samman med barnrättsplanen när den blivit antagen. Det innebär att anvisningen med tillhörande stödfrågor kommer att revideras.

Det första barnbokslutet 2021 – nulägesanalys läggs som bilaga i årsrapporten till egen nämnd och styrelse.

Barnbokslutet skapar en grund för ett mer barnrättsbaserat arbete i verksamheten. Barnbokslutet ska ta sikte på de fyra grundläggande principerna vilka är artikel, 2, 3, 6 och 12, men även inkludera andra artiklar i barnkonventionen som identifierats som aktuella av den egna verksamheten.

1 Barnbokslut 2021 - sammanfattning

Göteborg & Co:s verksamhet påverkar barn direkt och indirekt. Alla barn påverkas. Men de påverkas olika beroende på om det är de själva som besöker, deltar i eller medverkar i exempelvis ett evenemang eller en aktivitet. Om det är deras vuxna anhöriga som deltar, besöker eller medverkar så kan barn påverkas indirekt. I nulägesanalysen beskrivs såväl nuläge och bolagets arbete fram till nu samt behoven som identifierats inför kommande barnbokslut.

Tillvägagångssättet, för att få en fördjupad bild av barnrättsarbetet på Göteborg & Co, har skett genom en enkätundersökning. Alla bolagets avdelningar (Affärsområden) och vissa enheter har besvarat enkäten. På en avdelning har enkätfrågor besvarats av enskilda medarbetare och avdelningschefen. Detta har resulterat i en bra och heltäckande bild av hur bolagets arbete med barnrättsfrågor ser ut samt kunskapsläget bland medarbetare och chefer. Samtidigt har behoven inför det framtida arbetet identifierats och tydliggjorts.

Sammanfattningsvis har Göteborg & Co under många år bedrivit ett väldigt framgångsrikt barnrättsarbete inom några av bolagets verksamheter. Det handlar om följande verksamheter: Barnens Kulturkalas som under många år varit en av Nordens främsta barnkulturfestivaler och en del av Göteborgs Kulturkalas som prioriterat barnkultur och möjligheten till barns eget skapande. Vetenskapsfestivalen med skolprogrammet, Experimentverkstaden och det öppna programmet. Team Göteborg som samlat ungdomar från alla stadens områden och som tillsammans pratar över 40 olika språk, utöver svenska. Team Göteborg har erbjudit volontärskap på olika evenemang och både evenemangs- och ledarskapsutbildningar. Arbetet med Göteborgs 400-års jubileum har också präglats av ett brett barnperspektiv redan från idéstadiet till nu när firandet genomförs. En ung referensgrupp har tillsatts och arvoderas, Power To The Youth (PTTY), med syfte att ge barn och unga ett större inflytande. Näringslivsgruppens (NLG) arbete är mestadels indirekt och möjliggör viktiga projekt och aktiviteter av och för barn och unga.

Men det är också tydligt att grundläggande kunskap i barns rättigheter saknas hos de flesta av bolagets chefer och medarbetare. Enbart enstaka personer på bolaget har under sin anställning på Göteborg & Co genomgått någon utbildning eller kompetensutvecklat sig inom området barns rättigheter. I de flesta avdelningar och enheter saknas ett systematiskt arbete för att kunna bevaka och ta tillvara på barns rättigheter eller lyssna på barns åsikter. Det finns också några avdelningar på bolaget som inte bedriver något barnrättsarbete alls och som för närvarande inte ser relevansen för den verksamhet de bedriver.

För att Göteborg & Co ska leva upp till de mål som föreslås i Göteborgs Stads kommande barnrättsplan och de krav som ställs upp i barnkonventionen, tillika svensk lag, krävs utbildning samt ett genomgående och systematiskt arbete.

1.1 Verksamhetens påverkan på barn och bolagets användning av barnkonventionen

- På vilket sätt påverkas barn av er verksamhet?
Vilka barn påverkas?
- Har verksamheten använt barnkonventionen som grund för sitt arbete? På vilket sätt?

Barn påverkas på olika sätt av Göteborg & Co:s verksamhet. I grunden så är barn en viktig målgrupp i arbetet med att få fler att upptäcka och besöka destinationen. Många besök i Göteborg genomförs utifrån barn behov och önskemål om att få besöka olika aktiviteter, delta i olika aktiviteter och ta del av olika upplevelser. Som besökare är barn centrala på kultur- och idrottsevenemang och i flera sammanhang är barn utövare i samband med evenemang.

Utifrån perspektivet om vilka barn som påverkas av eller genom bolagets verksamhet, är svaret: alla barn. Barn i olika åldrar, i olika familjebildningar, med olika kulturell och etnisk bakgrund, från olika geografiska områden, med olika socioekonomisk bakgrund, med olika behov utifrån sin funktionalitet och med många olika intressen samt önskemål. Barn kan vara både turister och invånare i destinationen Göteborg.

Som samverkansplattform för besöksnäringen, kultur, evenemang och turism samverkar Göteborg & Co med många olika aktörer som också påverkar barn. För Göteborg & Co är det viktigt att sänka trösklar för att inkludera alla barn.

Bolagets verksamheter och projekt inom Evenemangsavdelningen har tydligast använt barnkonventionen som grund för sitt arbete, likaså 400-års jubileet. I grunden bygger många av de satsningar som görs på barns och ungas behov av meningsfull fritid, möjligheten till eget skapande och att få ta del av upplevelser.

Avdelningarna Möten och NLG har indirekt genom sina samverkansparter eller bidragsmottagare använt barnkonventionen. HR-avdelningen genom att säkerställa att lagar och regler efterlevs för volontärer och anställda under 18 år.

1.2 Artikel 2 - På vilket sätt används kunskap om barn, samt statistik och andra kvalitativa data systematiskt i analyser, beslut och uppföljning för att säkra icke-diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna?

- På vilket sätt arbetar ni för barns lika rättigheter?
- Gäller lika rättigheter för barn i verksamheten, eller finns det barn som faktiskt diskrimineras?
- Finns det kunskap om ifall det finns grupper av barn som är svåra att nå, eller som inte har tillgång till er verksamhet?
- Vilken statistik och annan kvalitativa data används för barns lika rättigheter? Finns det data som kommer följas under tid?

Generellt är det enbart några enstaka nyckelfunktioner på Göteborg & Co som arbetar systematiskt med analyser i samband med barnkonsekvensbeskrivningar där dessa krävs.

Men i de riktade verksamheterna som bedriver arbete riktat till och för barn, använder så väl kunskap och forskning, statistik och andra kvantitativa data i samband med planering och genomförande av evenemang, aktiviteter och festivaler. Likaså är det viktiga aspekter att inhämta i samband med bidragsgivning.

Bolagets verksamheter har ingen utarbetad metod och uppföljning för att säkra icke-diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Men det läggs ner gediget arbete för att förebygga diskriminering genom att utbudet ska vara så inkluderande som möjligt. I princip alla aktiviteter och upplevelser som bolaget producerar och som riktar sig till barn och unga är gratis att besöka. Det ska alltid vara möjligt för alla barn att delta i dessa evenemang, oavsett socioekonomisk situation.

Barnens Kulturkalas har tillgängliggjort hela festivalområdet och alla aktiviteter för alla barn oavsett funktionsvariation eller inte. Alla medarrangörer utbildas och genom ett medvetet och systematiskt arbetssätt har metoder tagits fram så att inget barn nekas att delta i en aktivitet. Tillsammans med Förvaltningen för Kulturutveckling i VGR (tidigare Kultur i Väst) har en handbok tagits fram med konkreta tips för att sprida kunskapen och dela de goda erfarenheterna.

Jämlikhetsdata för att mäta barns deltagande har regelbundet tagits fram bland besökarna. Dock har det inte genomförts mätningar på barn under 16 år under de senaste 2 åren. Ur invånarperspektivet har data och mätningar inte gjorts bland de barn och unga som inte besöker evenemangen och aktiviteterna, eller varför de inte har besökt evenemangen. Detta är data som idag även saknas för vuxna och parallellt med att sådana undersökningar genomförs för vuxna ska dessa även genomföras för barn.

Idag saknar bolaget fördjupad kunskap om varför och vilka barn som är svåra att nå. Följaktligen saknas även svaret på hur dessa barn kan nås.

Göteborg & Co för ingen statistik över barns lika rättigheter och det finns inga data att följa upp. Så på alla dessa punkter har vi identifierat en förbättringspotential.

1.3 Artikel 3 - På vilket sätt redovisas och analyseras konsekvenser och effekter av beslut som påverkar olika barn direkt eller indirekt?

- Vilka beslutsprocesser finns i nämnden/styrelsen där prövningar av barnets bästa behöver genomföras?
- Vilka arbetssätt, rutiner och stöd finns för att göra systematiska prövningar av barnets bästa i verksamheten?

Barnkonsekvensbeskrivningar och -analyser görs då och då i samband med att ärenden skrivs fram och i enstaka fall i samband med rapporter från verksamheter. Ofta så konstateras att förslagen inte har någon påverkan eller effekt utifrån ett barnperspektiv. Här finns en förbättringspotential då barnperspektivet bortses i många ärenden, i tron att dessa inte får några effekter eller konsekvenser för barn.

Göteborg & Co:s styrelse ska kunna förvänta sig att alla ärenden prövas utifrån ett barnperspektiv och även kunna få en barnkonsekvensbeskrivning. Idag saknas dock rutiner och systematik för att kunna göra detta fullt ut. Likaså saknas kunskapen hos många och enbart några nyckelpersoner besitter kunskapen på bolaget. HR-avdelningen finns behjälplig med rutiner och stöd för avdelningarna gällande HR-frågor och vid anställningar.

Det behövs med andra ord utbildning inom bolagets alla nivåer så att barnperspektivet, barns rättigheter och barns inflytande kan beaktas.

Det görs inga systematiska prövningar av barnets bästa i verksamheten. Även här finns en förbättringspotential och behovet att ta ett helhetsgrepp om frågan är central. Detta får följas upp i kommande års barnbokslut.

1.4 Artikel 6 - På vilket sätt medverkar styrelsen direkt/indirekt till att stödja alla barn i att kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar?

- På vilka sätt arbetar nämnden/styrelsen för alla barns rätt till utveckling?
- Vad betyder barns rätt till liv och utveckling utifrån nämndens/styrelsens uppdrag?
- Vilka är de viktigaste samverkansaktörerna för att se till att alla barn får sina rättigheter tillgodosedda samt för att skapa ett helhetsperspektiv på barn?

Styrelsen följer och bevakar bolagets verksamhet så att evenemang, aktiviteter och annan verksamhet genomförs för barn och unga. Det finns för närvarande inget formulerat om barns rätt till utveckling. Det finns heller ingen formulerad beskrivning av hur Göteborg & Co tolkar sitt uppdrag utifrån barns rätt till liv och barn rätt till utveckling.

Göteborg & Co har många samverkansaktörer inom näringslivet och i synnerhet besöksnäringen, inom akademien och offentlig förvaltning. Men det är framförallt med bland annat följande samverkansaktörer som vi bedriver verksamhet och tillsammans bidrar till barns utveckling utifrån sina egna förutsättningar:

(400-års jubileet) Förvaltningarna för förskola, grundskola och gymnasieskola Projektägare för jubileumssatsningar; Park- och naturförvaltningen, SBK, Göteborgs Symfoniker, Kretslopp o vatten, Trafikkontoret, Kulturförvaltningen. Gbg & Co Jubileumsaktörer ex Alfons Åbergs kulturhus, Bräcke Diakoni, Staden där vi läser för våra barn, förskolan Hoppet Stadsledningskontoret, Jämlik stad, ungdomsfullmäktige, Demokratisatsning med ungt inflytande Passalen, Sätt färg på Göteborg och Göthenburgo Måltidsservice Socialförvaltningarna; centrum, Hisingen, Nordost, Sydväst Kulturskola och fritidsgårdar, Kulturförvaltningen; frilagret, bibliotek och kulturhus, Kulf o Kulis Språkcentrum.

(Vetenskapsfestivalen) I botten finns akademien, forskningsverksamheter etc också exempelvis näringsliv, föreningsliv och civilsamhället. Arbetar tillsammans med ex staden/det offentliga och t.ex. Svenska kyrkan, kulturföreningar etc.

(Evenemangsutveckling) Alla evenemangsarrangörer, särskilt de årligen återkommande evenemangen som på något sätt bidrar till hälsofrämjande insatser genom musik, kultur, idrott, MR, kunskap, etc.

(Kulturkalaset) Universell Scenkonst. Nätverket startades för att öka kunskapsdelning kring tillgänglighetsfrågor inom scenkonsten, samt för att stötta och inspirera varandra. Det är ett regionalt nätverk som samlar en blandning av institution, kommun, förvaltning, fria grupper och andra initiativ på

scenkonstområdet. Medlemmar i organisationen är Regionteater Väst, Dansakademin, Förvaltningen för kulturutveckling, Danskompaniet Spinn, Kulturskolan Göteborg, Scenkonstkollektiven Språng och Konstra och scenkonstkooperativet Big Wind. Även ett tätt samarbete med Göteborgs Parasport Förbund samt Kulturlabbet.

(HR) Göteborgs stad – ArbVux

(NLG) Grundskoleförvaltningen, GR, Alfons Åbergs Kulturhus, Universeum, Skarpt Läge, Changers Hub, Bonnier Hoops, Vetenskapsfestivalen, Kulturkalaset, Evenemangsavdelningen och West Pride.

1.5 Artikel 6 - Finns det strukturer för intern/extern samverkan så att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda?

Det finns inga interna generella strukturer för samverkan så att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda. En sådan struktur behöver tas fram i samband med att barnrättsfrågorna tas omhand ur ett helhetsperspektiv.

Det finns utarbetad systematik inom vissa enskilda verksamheter som exempelvis 400-års jubileet som genom samverkan med sakkunniga i verksamheterna och det eget systematiska arbetet för att nå barnen. Även genom att lyfta forskning kring barn och ungas utveckling, exempelvis kulturens betydelse. Jubileumsorganisationen anställer unga medarbetare från 16 år till den unga referensgruppen Power To The Youth (PTTY) vars syfte är att skapa ett större ungt inflytande.

1.6 Artikel 12 - Vilka arbetssätt och rutiner finns för att inhämta barns åsikter inför strategiska beslut som rör barn?

- Vad betyder barns rätt till delaktighet och inflytande i vår verksamhet?
- På vilket sätt görs barn delaktiga i arbetet, vilka barn väljer ni att nå ut till, väljs de barn som är enklast att nå?

Även i dessa frågor, om barns rätt till delaktighet samt att inhämta barns åsikter inför

strategiska beslut som rör barn, saknas en generell hållning från Göteborg & Co. Men däremot så arbetar flera av verksamheterna och projekten med att skapa möjligheter till delaktighet och att inhämta barns åsikter.

Power To The Youth (PTTY) är en del av strukturen i 400-års jubileets organisation för att inhämta åsikter och ge inflytande till barn och unga.

På Evenemangsavdelningen skapar festivalerna och Evenemangsutveckling referensgrupper med barn och unga samt försöker nå barn och unga via de organisationer de verkar i, inte minst föreningslivet. Ungdomarna i Team Göteborg är direkt delaktiga och får inflytande över sina aktiviteter och insatser.

Det är flera verksamheter som reflekterat över att de skulle vilja ha fler kanaler för att skapa dialog med barn och unga för att ge dem inflytande och möjlighet att påverka. Det finns således ett intresse i fler av bolagets verksamheter och även denna fråga ska hanteras i samband med att det tas ett helhetsgrepp om bolagets barnrättsarbete inför kommande barnbokslut.

1.7 Vilka övriga artiklar har ni identifierat som är tillämpliga på just er verksamhet och hur ser arbetet ut utifrån de artiklarna idag?

De övriga artiklar som är tillämpliga för Göteborg & Co:s verksamheter är:

Artikel 13: Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.

Artikel 23: Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.

Artikel 29: Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.

Artikel 31: Barn har rätt till lek, vila och fritid.

Dessa artiklar arbetar bolagets verksamheter, inom evenemang och 400-års jubileet, med. Det går också att säga att effekterna och utfallet av evenemangens verksamheter och aktiviteter resulterar i att främja barn yttrandefrihet, aktivt deltagande i samhället för barn med funktionsnedsättning, sprida och lära ut om mänskliga rättigheter till barn samt barns rätt till lek och fritid.

Tillsammans med det fortsatta barnrättsarbetet och systematiseringen av arbetet med barns inflytande och barnets bästa bör även dessa artiklar lyftas in och systematiseras. I flera fall har bolagets festivaler och 400-års jubileet tagit fram metoder för ett framgångsrikt arbete.